

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Dědění ze závěti v porovnání s ukrajinským právem

Autorka: Lucie Procházková

Vedoucí: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Diplomová práce Lucie Procházkové je zaměřena na problematiku testamentární dědické posloupnosti. Téma je tedy poměrně tradiční, nicméně autorka se při zpracování zaměřuje nejen na tuzemskou právní úpravu, ale především na její srovnání s právem ukrajinským. Volbu takového přístupu je třeba hodnotit jednoznačně pozitivně. Ukrajinské právo není v běžném povědomí české odborné veřejnosti nijak výrazněji rozšířeno. Občané Ukrajiny přitom tvoří jednu z největších skupin cizinců trvale usídlených na území České republiky. Řešení dědických otázek s návazností na právní řád Ukrajiny lze tedy očekávat ve stále narůstající míře. Jakékoliv odborné pojednání na toto téma je žádoucí.

Autorka ke zpracování tématu přistupuje systematicky. Po stručném uvedení do problematiky dědického práva a jeho vývoje se postupně v jednotlivých částech vypořádává s dědickými tituly v českém a ukrajinském právu, následně pak konkrétně přímo se závětí, náležitostmi projevu vůle při jejím pořízení, obsahovými náležitostmi závěti, jejími formami, úschovou závěti a jejich evidencí. Poslední část je věnována dědické nezpůsobilosti dle českého a ukrajinského práva. Uvedenému rozvržení nelze nic vytknout. Občas je pochopitelně možné narazit na poněkud nevhodné zařazení určitých částí výkladu do tématicky přímo nesouvisejících kapitol. Tak kupříkladu podkapitola 4.5 *Dědická smlouva*, neměla být jistě zařazena do části 4. *Závěť dle českého a ukrajinského práva*, protože závěť není, ale logicky již do části třetí, *Dědické tituly*. Stejně tak je třeba za poněkud nevhodné označit zařazení podkapitol o osobě pořizovatele závěti (podkap. 5.1) do části páté, která se má týkat náležitostí projevu vůle, nikoliv náležitostí osoby. Tyto nepřesnosti nepůsobí nejlepším dojmem, na informační přínos práce však nemají významnější vliv. Jinak je třeba zdůraznit, že autorka pečlivě dodržuje komparační strukturu práce, a průběžně v jednotlivých párových podkapitolách srovnává vždy příslušnou pasáž českého a ukrajinského práva. Tento pracovní přístup vede k přehlednému a srozumitelnému porovnání obou úprav.

Občas se autorka nevyhne určitým nepřesnostem. Tak například je jasné, že rozpoznávací a volní schopnosti pořizovatele závěti jistě nejsou „objektivní hlediska“ (s. 46). Je více než diskutabilní, musí-li mít nezletilý plnou způsobilost k právním úkonům, pokud chce pořídit závěť. Autorce je jistě třeba přičíst k dobru, že své myšlenky vyjadřuje vlastními slovy. Na mnoha místech je však možné se setkat s poněkud neobratnými formulacemi či poněkud netradiční větňou skladbou (např. s. 42 – *Neslučitelnost svědka a dědice ze závěti či zákona je rozšířeno i o osoby blízké.*; s. 44 - *Notářský zápis, který sepisuje notář, ...*; s. 46 - *...veřejná listina, poskytuje značnou záruku platnosti... aj.aj.*).

Jednoznačným negativem odevzdaného textu je práce s odbornou literaturou, přesněji řečeno s literaturou zahraniční. Zatímco při rozboru české právní úpravy vychází autorka z dostatečně reprezentativního vzorku tuzemské literatury a velmi dobře zmapovaného přehledu judikatury, které se projevují i v citacích v poznámkách pod čarou, v případě pasáží o právu ukrajinském, jakákoliv literární citace chybí. Autorka vychází především z čistého znění ukrajinského občanského zákoníku a dalších předpisů, jejichž překlad měla k dispozici. V tom samozřejmě obecně negativum spatřovat nelze. Nicméně v případě práce, která má srovnání v samotném názvu a která byla takto zadána jako individuální, je nalezení a použití

alespoň omezeného výčtu zahraniční literatury očekávatelné a možno říci nezbytné. Tento nedostatek nelze plně zhojit ani zcela ojedinělou citací ukrajinských internetových stránek, ani konzultacemi se znalcem zvoleného cizího práva.

Formální stránka práce je na slušné úrovni. Občas sice chybí, jindy naopak přebývá odražení, někde je možné nalézt chyby v interpunkci. V souhrnu se však nejedná o prohřešky zásadního rázu.

S ohledem na uvedené je i přes dílčí negativní připomínky možné shrnout, se diplomantce podařilo odevzdat práci, která vykazuje řadu velmi pozitivních znaků. Zvolené téma je komparační a autorce se skutečně daří oba právní řády souběžně, vyváženě popsat a porovnat. Ve výkladu se neodchyluje od tématu a prokazuje v něm velmi dobrou orientaci. Podstatným negativem je jen zmiňovaná nedostatečná práce se zahraniční odbornou literaturou. V souhrnu je však možné jistě uzavřít, že práce splňuje kritéria kladená na závěrečnou práci v magisterském studijním programu. Práci proto k obhajobě **doporučuji**. Výsledná známka bude závislá na úspěšnosti uchazečky při obhajobě práce.

Otázky:

Zhodnoťte základní rozdíly mezi českým a ukrajinským závětním právem. Nalézáte v ukrajinském právu některé prvky, jimiž by se měla dle Vás česká právní úprava inspirovat?

V Plzni dne 25. května

.....
JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.